

УДК 477.125.12

DOI 10.32461/2226-3209.2.2024.308266

Цитування:

Головкова М. М. Культурна цінність української пісенної спадщини Квітки Цісик. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв* : наук. журнал. 2024. № 2. С. 20–27.

Головкова Маріанна Михайлівна, аспірантка Київського національного університету культури і мистецтв
<https://orcid.org/0000-0002-9458-4750>
marianna.golovkova@gmail.com

Holovkova M. (2024). Cultural value of Ukrainian song heritage of Kvitka Cisyk. *National Academy of Managerial Staff of Culture and Arts Herald: Science journal*, 2, 20–27 [in Ukrainian].

КУЛЬТУРНА ЦІННІСТЬ УКРАЇНСЬКОЇ ПІСЕННОЇ СПАДЩИНИ КВІТКИ ЦІСИК

Мета статті – дослідити культурну цінність української пісенної спадщини К. Цісик. **Методологія дослідження** полягає у використанні провідних наукових методів у міждисциплінарному поєднанні, що надає культурологічній спрямованості дослідженню української пісенної спадщини К. Цісик. Мета й завдання дослідження зумовили застосування аксіологічного підходу, що дало змогу окреслити цінність українського пісенного спадку К. Цісик у музичній культурі української діаспори та сучасній культурі України. Методи аналізу та систематизації дозволили комплексно проаналізувати пісенний доробок співачки та визначити його місце в культуротворчих процесах сьогодення. **Наукова новизна.** У статті вперше досліджено культурну цінність унікального пісенного спадку К. Цісик – музичних альбомів українських пісень «Квітка – Пісні з України» та «Два кольори». **Висновки.** Академічний інтерес до української пісенної спадщини К. Цісик підкреслює значення її внеску в музичну культуру, зокрема й у культурну політику. Українські музичні альбоми «Квітка – Пісні з України» та «Два кольори» отримали визнання як художні здобутки в контексті культурної дипломатії і мають значну культурну цінність. Сьогодні ці альбоми не тільки зберігають українську народну музику, але й активно вносять вклад у її відродження та популяризацію серед українців усього світу. Через аналіз рецензій, музичних оглядів та інтерв'ю із сучасниками К. Цісик ми прослідкували рецепцію музичних альбомів як в українській діаспорі, так і в ширшому міжнародному контексті. У результаті дослідження дійшли висновку, що пісні у виконанні К. Цісик стали символом культурної пам'яті та національної гордості, спонукаючи багатьох українців підтримувати та відновлювати своє культурне коріння, особливо в період повномасштабного військового вторгнення РФ в Україну.

Ключові слова: культура, культурна цінність, культурна пам'ять, національна ідентичність, пісенна спадщина, українська діаспора, Квітка Цісик.

Holovkova Marianna, External PhD student, Kyiv National University of Culture and Arts

Cultural value of Ukrainian song heritage of Kvitka Cisyk

The purpose of the article is to investigate the cultural value of the Ukrainian song heritage of K. Cisyk. **The research methodology** consists in the use of leading scientific methods in an interdisciplinary combination, which gives a cultural orientation to the study of the Ukrainian song heritage of K. Cisyk. The purpose and objectives of the research led to the use of an axiological approach, which made it possible to outline the value of the Ukrainian song heritage of K. Cisyk in the musical culture of the Ukrainian diaspora and the modern culture of Ukraine. The method of analysis and systematisation made it possible to comprehensively analyse the song output of the singer and determine its place in the cultural processes of today. **Scientific novelty.** The article examines for the first time the cultural value of the unique song heritage of K. Cisyk – musical albums of Ukrainian songs “Kvitka – Songs of Ukraine” and “Two Colours”. **Conclusions.** Academic interest in the Ukrainian song heritage K. Cisyk emphasised the importance of its contribution to the development of musical culture, including the development of cultural policy. The Ukrainian music albums “Kvitka – Songs of Ukraine” and “Two Colours” have significant cultural value, having been recognised as artistic achievements in the context of cultural diplomacy. Today, these albums not only preserve Ukrainian folk music, but also actively contribute to its revival and popularisation among Ukrainians around the world. Ukrainian songs performed by K. Cisyk became a symbol of cultural memory and national pride, prompting many Ukrainians to support and restore their cultural roots, especially during the period of the Russian Federation's full-scale military invasion of Ukraine.

Keywords: culture, cultural value, cultural memory, national identity, song heritage, Ukrainian diaspora, Kvitka Cisyk.

Актуальність теми дослідження. Українська пісенна спадщина легендарних митців минулого набуває особливого значення в сучасному культурному просторі. У реаліях сьогодення, в період повномасштабного російського вторгнення, є потреба в дослідженні пісенної спадщини тих пасіонарних персон, які своєю діяльністю зберігали, примножували та популяризували українську культуру. Творчість К. Цісик усе частіше резонує із сучасними культурними процесами в українському суспільстві, цим самим актуалізує наукове звернення до проблем, що пов'язані зі збереженням національної ідентичності, культурної спадщини, відновленням культурної пам'яті забутих, замовчуваних сторінок історії України.

Творчі здобутки легендарної співачки стали невід'ємною складовою національної культури, а українська пісня у виконанні К. Цісик постала як культурний феномен у формуванні національної свідомості закордонних українців. Акцент на культурну цінність пісенного надбання К. Цісик знаходить своє підтвердження в проведенні різних культурно-мистецьких заходів пам'яті співачки, щорічних культурних акцій, флешмобів, використанні її пісень у театральних та хореографічних номерах, представленні кавер-версій пісенного спадку у виконанні провідних сучасних естрадних виконавців, використанні звукозаписів Цісик як освітнього ресурсу в українських культурних центрах, школах та громадах за кордоном для навчання молодих українців мови, історії та культури, відповідно, і в українському освітньому просторі задля національно-патріотичного виховання молоді.

Попри значну й широку презентацію унікального доробку К. Цісик, досі в науковому дискурсі не досліджено культурну цінність пісенної спадщини співачки в епоху незламності української нації.

Аналіз досліджень і публікацій. У сучасному науковому дискурсі активно висвітлюють малодосліджувані аспекти діяльності легендарних діячів українського зарубіжжя, які зберігали, популяризували українську пісенну спадщину, будучи амбасадорами національної культури у світі. Діаспорна інтелігенція стала невід'ємною складовою світового українства, збагативши скарбницю української культури та процес українського націогенезу.

Проблематика зарубіжного українства, аспекти його життєдіяльності, досягнень у

різних сферах, боротьби за виживання і умови збереження національної самобутності висвітлено в десятитомній «Енциклопедії українознавства» [6], згодом у п'ятитомній англійській Encyclopedia of Ukraine [26], а також у ґрунтовних працях вітчизняних дослідників В. Трошинського, А. Шевченка «Українці в світі» [13], С. Вдовенко «Закордонне українство в національному державотворчому процесі: ідентифікація, організація, взаємовідносини» [1], Н. Мерфі «Українці в США: збереження національних та культурних традицій» [8] та ін.

Такі феномени, як світове українство, українськість, єдність української культури, її прагнення до цілісності й взаємодоповнюваності в найрізноманітніших напрямках засвоєння людського досвіду визначає І. Грабовська, торкаючись у своєму дослідженні проблем збереження національної ідентичності, патріотизму в іншоетнічному середовищі [2, 169].

Досліджуючи музичну культуру української діаспори ХХ століття, Г. Карась зауважила, що повернення музичних цінностей на материкову Україну, створених та збережених за її межами, сприятиме відтворенню цілісного українського музично-культурного простору [7]. Слід відзначити, що науковий доробок Г. Карась у контексті дослідження музичної культури української діаспори та проблем культурології загалом становить уже 500 публікацій. Це ще раз підтверджує наукову зацікавленість у цій тематичі.

Українську діаспору як транслятора та продовжувача культурних традицій України розглянув В. Денькович, досліджуючи мистецько-духовний потенціал культури української діаспори. В. Денькович дійшов висновку, що відсутність ідеологічних перепон сприяло формуванню вільного простору для творчості, внаслідок чого діаспора розвивалася прогресивніше, виступаючи орієнтиром для української культури сьогодення [3, 53].

Творчі здобутки К. Цісик у контексті української ментальності вивчала І. Полякова, підкреслюючи головну тезу, що К. Цісик постає як символ української сили, таланту та любові до Батьківщини [10, 188]. У дослідженні В. Чайки творча постать К. Цісик характеризується як феномен української північноамериканської діаспори і поряд із цим як символ української національної культури. На основі аналізу її творчих здобутків зроблено висновок, що К. Цісик є справжньою зіркою, яка підняла українську пісню на новий рівень,

зробивши професійні записи з оркестром. В. Чайка зауважує, що співачка досягла визначних успіхів у творчій діяльності, зберігаючи свою етнічну самобутність [17, 38].

На особливу увагу заслуговують праці, присвячені стилю виконання українських пісень К. Цісик, у яких репрезентовано народну, фольклорну традицію в поєднанні з новаторським підходом. Комплексно висвітлила специфіку розвитку та популяризації лемківських народних пісень у практиці митців зарубіжжя О. Фабрика-Процька, не оминувши фольклорних співанок у репертуарі К. Цісик [14]. У праці Н. Федорняк аналізує синтез фольклору й естрадної музики в піснях К. Цісик [15], а Ю. Радкевич дослідила сучасний стан музичного діаспорознавства на прикладі виконавського стилю американської співачки українського походження [11].

Науковими матеріалами для нашого дослідження стали праці таких дослідників, як І. Полякова та Ю. Радкевич, які висвітлили роль співака, зокрема К. Цісик як співавтора, у процесі репрезентації української народної пісенності, пісенного фольклору, стилізованих авторських композицій [9; 12]; мистецтвознавця А. Фурдичка, який дослідив становлення явища попфольку в українській традиційній естраді та основних її виконавців, зокрема творчість К. Цісик як репрезентанта українських народних пісень [16]; Р. Шаповалової щодо української вокальної ретромусики на прикладі пісень К. Цісик, де окреслено виняткове місце творчого доробку митців діаспори в становленні ретростилю в контексті історії вокального виконавства України початку ХХІ століття [18].

В об'єктивні досліджень В. Дутчак постали звукозаписи української діаспори з позиції як матеріальної, так і нематеріальної культурної спадщини. Музичний звукозапис розглянуто як відображення еволюції технічного прогресу й можливостей фіксації та обробки звуку, як результативність діяльності територіальних осередків певних країн, як динаміку активності окремих особистостей і колективів [4, 43]. Погоджуємося з думкою авторки, що культурного значення набувають звукозаписи, спрямовані на збереження фольклорних та народних традицій [5, 212]. Це суттєво підкреслює унікальність нашого дослідження щодо культурної цінності творчої спадщини К. Цісик. Адже й досі в науковій царині не визначено значимість українського пісенного спадку К. Цісик, особливо в період війни.

Отже, стислий огляд наукових досліджень відкриває перед нами можливість комплексно

дослідити культурну цінність української пісенної спадщини К. Цісик в об'єктивні сучасних тенденцій.

Мета статті полягає в дослідженні культурної цінності української пісенної спадщини Квітки Цісик.

Виклад основного матеріалу. Українська пісенна культура, інтерпретована і представлена К. Цісик, зіграла значущу роль у процесах національного самоусвідомлення української діаспори у Сполучених Штатах Америки. Відродження культурної пам'яті видатної співачки, повернення її штучно замовчуваного імені в український соціокультурний простір відбулося в період проголошення незалежності України. Пісенний спадок К. Цісик став культурним надбанням українського народу.

З метою захисту та збереження пісенної спадщини для майбутніх поколінь К. Цісик, народжена в українській сім'ї, використовувала свій музичний талант задля вираження національної ідентичності через класичні українські народні пісні, адаптовані до сучасних інтерпретацій. Її альбоми, зокрема «Квітка – Пісні з України» (Kvitka – Songs of Ukraine, 1980) та «Два кольори» (Two Colors, 1989), демонструють, як пісенне мистецтво може слугувати міцним зв'язком між поколіннями емігрантів, підтримуючи національну самоідентифікацію поза географічними межами Батьківщини.

Як зазначила І. Грабовська, осмислюючи філософсько-світоглядний аналіз діяльності українського зарубіжжя, «особливо багато зробили на шляху самопізнання та саморефлексії українські діаспоряни-інтелектуали другої та третьої інтелектуальних хвиль еміграції. Вони утверджували й наполегливо працювали на українську національну ідею, коли в матірній Україні існував один із найжорстокіших типів колоніалізму, здійснюваний тоталітарною державою» [2]. І це дійсно так, оскільки К. Цісик була однією з тих, хто допомагав підтримувати та утверджувати національну ідентичність серед української діаспори та їхніх нащадків, які живуть далеко від своєї історичної батьківщини.

Процес створення музичних альбомів українських пісень був виявом глибокої пристрасності та відданості культурним традиціям. Музичні альбоми К. Цісик вважаються культурною спадщиною, адже, як зазначила В. Дутчак, діаспорні діячі за допомогою звукозаписів здійснили пріоритетні завдання фіксації результатів своєї діяльності в

ідентифікаційній площині (в умовах іншоетнічного середовища) і, найголовніше, у захисній (задля майбутніх поколінь і незалежної держави) [4, 43]. Звукозаписи були найпоширенішим способом збереження народних й академічних традицій, підтриманих високим рівнем майстерності співаків, інструменталістів, оркестрових та хорових колективів [5, 200].

«Квітка – Пісні з України» (Kvitka – Songs of Ukraine, 1980) – перший великий музичний проєкт К. Цісик, що містить колекцію українських народних пісень, які виконані на високому вокальному рівні з використанням оркестрового супроводу. Запис проходив у США, і до роботи над альбомом було залучено професійних музикантів та звукорежисерів. Особливість запису полягає в тому, що він поєднав традиційні українські мелодії із сучасним звучанням, роблячи музику доступною і зрозумілою для широкої аудиторії. Збірка була спродюсована та записана в новій оркестровці відомим нью-йоркським композитором-аранжувальником Джеком Кортнером за участі десятка найкращих музикантів Нью-Йорка, серед яких Стюарт Шарф (Stuart Scharf, класична гітара та з металевими струнами), Кеннет Ашер (Kenneth Ascher, фортепіано), Пет Ребіллот (Pat Rebillot, челеста), Глорія Агостіні (Gloria Agostini, арфа), Джей Ліонхарт (Jay Leonhart) та Джон Біл (John Beal) – бас-гітара, Роналд «Ронні» Зіто (Ronald «Ronnie» Zito, барабани), Сью Еванс (Sue Evans, перкусія), Джордж Мардж (George Marge, флейта), Девід Недьєн (David Nadien, концертмейстер), Макс Еллен (Max Ellen, диригент), Джессі Леві (Jesse Levy, віолончель). Інші особи, що працювали над створенням альбому – Майкл Делюдж (Michael Deluge, звукоінженер), Оллі Коттон (Ollie Cotton, асистент звукоінженера), Трой Холдерсен (Troy Holdersen) і Едвард Раковіч (Edvard Rakowicz) – мастеринг аудіозапису на Clinton Recording Studios у Нью-Йорку, Барбара Кемпбелл (фотографія) [27]. Долучення до створення альбому такої кількості музикантів та професіоналів у сфері музичного синглу свідчить про потужний і серйозний організаційний підхід до вибору команди.

Репертуар музичного альбому підкреслює культуротворчу місію співачки, що полягає в збереженні української пісенної спадщини, з фокусом на культурну значимість етнічної музики. Пісні на вініловій платівці представлені як українською, так й англійською мовами, що свідчить про основну мету популяризації української пісні в

полікультурному американському просторі. До цього альбому увійшли пісні: «Іванку» (Ivanku), «Пісня про рушник» (Dearest Mother Of Mine) (сл. А. Малишка, муз. П. Майбороди), «Стоїть гора високая» (Youth Does Not Return), «Ой видно село» (The Young Eagles), «Ой ходить сон коло вікон (колискова для Лесі)» (Lullaby), «Сидить дівча над бистрою водою» (River Song), «Бабусю рідненька» (Grandmother Dearest), «Ой казала мені мати» (Mother Mother), «Комарик» (The Mosquito And The Fly), «Ніч така, Господи, місячна, зоряна» (Starry Night), «Гандзя» (Handzya), «І шумить, і гуде» (Who Will Take Me Home), «Та туман яром котиться» (The Mists), «У горах Карпатах» (In The Carpathian Mountains), «Взяв би я бандуру» (Bandura) (сл. В. Лебедова), «Верховино» (Verkhovnyo) [27].

Альбом став важливим проєктом, який вирізнявся високим рівнем продукції. Застосовуючи естетичний підхід, зауважимо, що пісні К. Цісик у цьому альбомі характеризуються ліричністю та м'якістю, що є типовим для багатьох українських народних пісень. Вони виконані в мінорній тональності, що надає їм сумного та ностальгічного забарвлення. Використання традиційної гармонії підкреслює емоційність та виразність мелодій, а простий акомпанемент дозволяє вокалу бути на передньому плані. Ритм пісень порівняно стабільний із помірним темпом, що дає змогу слухачеві повністю зануритися в мелодію і текст, а використання народних інструментів додає автентичності та культурного контексту. Пісні мають сильний емоційний вплив, викликаючи почуття туги та спогадів, спонукають до роздумів про минуле, втрачені можливості або віддалених близьких. Текст пісні важливий для розуміння її глибини. Лірика часто виражає особисті відчуття, звертаючись до універсальних тем, таких як любов, розлука або самотність. Виконання К. Цісик надає пісні особливої щирості та вразливості. Її голос є потужним інструментом, який здатен передати глибокі емоції та нюанси тексту, що має вплив для слухачів, знайомих з українською культурою, або тих, хто вперше знайомиться із цією традицією.

Запис другого музичного альбому «Два кольори» (Two Colors, 1989) відбувся в Clinton Recording Studio – одній з найбільших студій звукозапису Нью-Йорка, що співпрацювала зі всесвітньовідомими виконавцями. Two Colors – аудіозбірка українських пісень, що побачила світ далеко за межами України і, за словами самої К. Цісик, є бажанням її «українського серця впелести

радісні нитки в розшарпане життям полотно, на якому вишита доля нашого народу». Високоякісний інструментальний супровід, детальне прописання партитури, тонке відчуття українського мелосу є заслугою команди професіоналів у галузі музичного продакшну.

Над записом альбому працювали Марія Цісик (Maria Cisyk), яка грала на фортепіано, Кеннет Ашер (Kenneth Ascher) і Пет Ребіллот (Pat Rebillot), також фортепіаністи, Стюарт Шарф (Stuart Scharf) на класичній та сталевій гітарах, Джон Біл (John Beal) на контрабасі, Ронні Зіто (Ronald «Ronnie» Zito) на барабанах, Сью Еванс (Sue Evans) займалася перкусією, Едді Деніелс (Eddie Daniels) виконував соло на кларнеті, Маргарет Росс (Margaret Ross) грала на арфі, Джеймі Лоуренс (Jamie Lawrence) займався синтезаторами. Продюсували альбом Ед Раковіч (Ed Rakowicz) і Джек Кортнер (Jack Cortner), які також виконували ролі аранжувальників та диригентів. Запис відбувався під час зростання популярності співачки, і вона використала цю можливість для більш експериментальних аранжувань та звуків. Продюсування альбому було здійснено на високому рівні, і Квітка особисто дбала про якість кожної пісні, що відображало її особистий зв'язок з кожним твором.

Пісенний трек-лист у цьому альбомі збагатився творами класиків української естради «Де ти тепер?» (Where Are You Now?) (муз. І. Шамо, сл. Д. Луценко), «Черемшина» (Весняна пісня – Spring's Song) (муз. В. Михайлюк, сл. М. Юрійчук), «Я піду в далекі гори» (I Will Go To The Distant Hills) (муз. і сл. В. Івасюк), «Два кольори» (Two Colors) (муз. О. Білаш, сл. Д. Павличко), «Кохання» (Autumn Love) (муз. І. Білозір, сл. П. Запотічний), «Журавлі» (The Cranes Are Flying) (муз. Л. Лепкий, сл. Б. Лепкий); пластовою піснею «При ватрі» (A Campfire At Dusk) (муз. Ю. Старосольський, сл. Ю. Пясецький) та українськими народними піснями, такими як «Коломийка» (A Dance), «Тече річка» (The Cherry Orchard's Brook), «Ой заграли музики» (Musicians Are Playing), «На городі керниченька» (The Well), «Ой не світи місяченку» (A Song To The Moon), «Колись дівчино мила» (The Nightingale), «І снилося» (A Young Girl's Dream), знаменитою сьогодні лемківською піснею «Верше, мій верше» (I Sing To The Hills) [28].

Старовинна лемківська народна пісня «Ой верше, мій верше» в репертуарі К. Цісик свідчить про показовий приклад ролі співачки К. Цісик як співачки і репрезентанта фольклорної та народної традиції, причому

рівень співавторства визначається як відповідний із традиційним виконавством (виконавець – автор) [12]. Інтерпретаційна версія виражає творчу самостійність щодо свого першоджерела, а поєднання ознак спадкоємності народнопісенної традиції і новаторства окреслює життєстійкість і популярність пісні на сучасному етапі.

Цю композицію вирізняють серед інших, оскільки вона посідає виняткове місце в становленні ретростилу в музичній культурі, а численні звернення талановитих артистів сучасності, зокрема Джамали, Злати Огневич, Оксани Мухи, Марі Пежо до звукообразу К. Цісик з характерними рисами сентиментальної романтичної ностальгії за минулим транслюють автентичну самотність українців, силу духу, утверджують і зберігають національну ідентичність.

Не меншу популярність здобула пісня «Чуєш, брате мій...» у виконанні К. Цісик. За твердженням Ю. Радкевич, яка здійснила аналіз цієї пісні, беручи за основу дослідницькі концепції О. Козаренка щодо феномену української національної музичної мови та новий науковий напрям «музичне діаспорознавство» Г. Карась, пісенна творчість К. Цісик стала складовою розвитку українського національної музичної традиції [11].

Українські пісні у виконанні К. Цісик глибоко занурюють в українські культурні традиції, водночас, відображаючи зміни в суспільних настроях і самосприйнятті. Пісні не просто переносять українську ліричну традицію в нове середовище, але й адаптують її, зберігаючи культурну спадщину в умовах модернізації та глобалізації. Культурна цінність української пісенної спадщини К. Цісик виражається в здатності передавати почуття через музику, робити її вражаючою і запам'ятовувальною для слухачів, обізнаних з українською культурою, або тих, хто вперше знайомиться із цією традицією. К. Цісик використовувала музику як форму діалогу, що зміцнює внутрішні зв'язки спільноти, стимулюючи відновлення культурної пам'яті та підтримуючи відчуття належності до українського етносу.

Пам'яті творчості всесвітньовідомої співачки та її пісенним здобуткам в українському телепросторі були презентовані радіо- та видеовипуски, створено документальні фільми. Вперше пісні у виконанні співачки прозвучали на Українському радіо у 1992 році. У програмі були використані інтерв'ю К. Стеценка, який мав змогу побувати в Нью-

Йорку та поспілкуватися з К. Цісик. У тому ж році О. Горностай презентував у Ванкувері фільм для телебачення Канади «Україна: земля і люди» до сторіччя еміграції, а також записав єдине відеоінтерв'ю з Квіткою Цісик українською мовою. Фрагменти цього інтерв'ю увійшли до документального фільму «Квітка. Голос у єдиному екземплярі», відзнятого телеканалом Інтер до 60-річчя співачки. Автори фільму намагалися висвітлити феномен співачки, зокрема її унікальне виконання українських пісень, які по-новому сприймала вітчизняна аудиторія [21].

В українському подієвому просторі проводять культурно-мистецькі заходи, зокрема музичні фестивалі та конкурси, літературно-мистецькі й тематичні зустрічі, флешмоби та виставки; публікують просвітницькі телевізійні програми, що є подієвим комунікативним середовищем у контексті відновлення культурно-історичної пам'яті, збереження та популяризації унікальної пісенної спадщини К. Цісик [23].

На особливу увагу заслуговують концертні заходи пам'яті К. Цісик у межах українсько-американського благодійного проекту «Незабутня Квітка», які відбувалися в Києві, благодійна місія якого полягала в придбанні пересувного мамографа «КВІТКА» [22], а також у Харківському обласному клінічному онкологічному центрі, де проходила реабілітаційна мистецька програма «Квітка Цісик лікує», у Харківському обласному госпіталі ветеранів війни, де відбувся благодійний концерт для воїнів-ветеранів війни, у Харківському обласному Палаці дитячої та юнацької творчості, де відбувся благодійний концерт для дітей з обмеженими можливостями, а також заходи в Харківському театрі ім. Т. Г. Шевченка та Філармонії за участі зірок театру, шоу-бізнесу та суспільно-політичних діячів. Варто відзначити, що цей проект має не лише культурно-мистецьке спрямування, а насамперед виконує благодійну місію, що є надзвичайно важливим у соціокультурному спрямуванні [25].

У 2020 році пройшов світовий флешмоб «Українська пісня крокує світом», присвячений творчості Квітки Цісик за ініціативи Національної ради жінок України та підтримки Світової федерації українських жіночих організацій (СФУЖО). Учасниками були як співаки-аматори, так і професійні вокалісти, які записували на відео власне виконання пісні, яку виконувала К. Цісик, розмішували його на каналі YouTube та відзначали хештегом, так віддавали шану знаменитій співачці та

популяризували її унікальну творчу спадщину [19].

За ініціативи першої леді О. Зеленської спільно з 1+1 media було створено спецпроект «Жити далі», у межах якого було підготовлено 110 тематичних відеопублікацій на актуальну тематику сьогодення. Один із відеоепізодів проекту присвячений пам'яті Квітки Цісик та її особливому внеску в розвиток української пісенної культури. Звернення до життєтворчості та пісенної діяльності порушує важливе питання особливостей збереження і популяризації українського, будучи в еміграції тієї епохи, водночас актуалізує проблему збереження національної ідентичності української спільноти, яка вимушено емігрувала у зв'язку з повномасштабним вторгненням РФ в Україну [26].

Наукова новизна. У статті вперше досліджено культурну цінність унікального пісенного спадку К. Цісик – музичні альбоми українських пісень «Квітка – Пісні з України» та «Два кольори» – у контексті збереження та популяризації національної культури.

Висновок. Академічний інтерес до української пісенної спадщини К. Цісик підкреслює значення її внеску в музичну культуру, зокрема й у культурну політику. Українські музичні альбоми «Квітка – Пісні з України» та «Два кольори» отримали визнання як художні здобутки в контексті культурної дипломатії і мають значну культурну цінність. Обидва альбоми були зроблені з великою увагою до деталей і якості звуку, що сприяло їх великому успіху. Сьогодні ці альбоми не тільки зберігають українську народну музику, але й активно вносять вклад у її відродження та популяризацію серед українців усього світу.

Через аналіз рецензій, музичних оглядів та інтерв'ю із сучасниками К. Цісик ми прослідкували рецепцію музичних альбомів як в українській діаспорі, так і в ширшому міжнародному контексті. У результаті дослідження дійшли висновку, що пісні у виконанні К. Цісик стали символом культурної пам'яті та національної гордості, спонукаючи багатьох українців підтримувати та відновлювати своє культурне коріння, особливо в період повномасштабного військового вторгнення РФ в Україну.

Література

1. Вдовенко С. Закордонне українство в національному державотворчому процесі: ідентифікація, організація, взаємовідносини. *Національна академія держ. управління при Президентові України*. Чернігів : ЧДТУ, 2004. 209 с.

2. Грабовська І. Українська діаспорна інтелігенція як предмет філософсько-світоглядного аналізу (на прикладі життєдіяльності Олени Теліги). *Український альманах*. 2012. Вип. 7. С. 169–171.
3. Денькович В. С. Мистецько-духовний потенціал культури української діаспори. *Питання культурології*. Київ : КНУКіМ. 2021. № 37. С. 53–60.
4. Дутчак В. Звукозаписи як форма матеріальної та нематеріальної культурної спадщини у контексті функціонування мистецтва української діаспори. *Мистецтво України в контексті інтеграції з художньою культурою Заходу (до 40-річного ювілею кафедри образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва та реставрації ПНУ)* : матер. Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнародною участю (Івано-Франківськ, 19–20 жовтня 2023 р.). Івано-Франківськ: Поліграфія «Зебра», 2023. С. 43–47.
5. Дутчак В., Черепанин М. Оцифрування національної аудіоmuzичної спадщини з архіву Українського Вільного Університету (Мюнхен, Німеччина): історія, сучасність, перспективи. *Digital transformations in culture: Scientific monograph*. Riga, Latvia : Baltija Publishing», 2023. С. 200–221. DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-319-4-12>.
6. Енциклопедія української діаспори. (б.д.). *Diasporiana.org.ua*. URL: <http://diasporiana.org.ua/> (дата звернення: 02.02.2024).
7. Карась Г. Українська музична культура західної діаспори як соціокультурний феномен ХХ століття : автореф. дис. ... д-ра мистецтв.: 26.00.01. Київ, 2014. 44 с.
8. Мерфі Н. Українці в США: збереження національних та культурних традицій. *Донецьк: Ноулідж*, 2010. 247 с.
9. Полякова І. О. Співак-виконавець як співавтор в процесі презентації пісенного фольклору та стилізованих авторських композицій. *Концептуальні проблеми розвитку сучасної гуманітарної та прикладної науки* : матеріали Всеукраїнського науково-практичного симпозиуму. Івано-Франківськ : Ред.-вид. відділ Університету Короля Данила, 2020. С. 248–251.
10. Полякова І. О. Українська ментальність феномену співачки Квітки Цісик в українсько-американському вимірі. *Концептуальні проблеми розвитку сучасної гуманітарної та прикладної науки* : матеріали V Всеукраїнського науково-практичного симпозиуму. Івано-Франківськ : Ред.-вид. відділ Університету Короля Данила, 2021. С. 188–192.
11. Радкевич Ю. М. Сучасний стан українського музичного діаспорознавства (на матеріалі виконавського стилю Квітки Цісик). *Міжнародний вісник: культурологія, філологія, музикознавство*. Київ : Міленіум, 2018. Вип. I (10). С. 324–328.
12. Радкевич Ю. Співак як співавтор: особливості репрезентації української народної пісенності у концертно-мистецькому просторі сьогодення. *Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти*. 2018. Вип. 48. С. 101–118.
13. Трощинський В. П., Шевченко А. А. Українці в світі. Київ : Альтернативи, 1999. 352 с.
14. Фабрика-Процька О. Популяризація лемківського пісенного фольклору у виконавській практиці митців України й зарубіжжя. *Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку*. Рівне, 2023. № 44. С. 105–109.
15. Федорняк Н. Б. Трансформація музичної фольклорної традиції у середовищі української діаспори Північної Америки: історико-виконавський аспект : дис. ... канд. миств. (д-ра філософії): 17.00.03. Львів, 2020. 316 с.
16. Фурдичко А. Поп-фольк як явище культурних етно-адаптаційних процесів сучасного музичного мистецтва України. *Народознавчі зошити*. 2017. № 5 (137). С. 1198–1207.
17. Чайка В. В. Квітка Цісик як феномен української музичної північноамериканської діаспори. *Гуманітарні студії НАКККіМ* : матеріали Міжнародної наук.-практ. конф. Київ : НАКККіМ, 2017. С. 37–39.
18. Шаповалова Р. Стиль «ретро» в українській популярній музиці (на прикладі пісні «Верше» Квітки Цісик). *Актуальні питання гуманітарних наук*. Дрогобич : Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, 2021. Вип. 44, том 3. С. 78–83.
19. День народження Квітки Цісик відзначили світовим флешмобом. *Український репортер*. 2020. URL: <https://ukrreporter.com.ua/culture/den-narodzhennya-kvitky-tsisyk-vidznachyly-svitovym-fleshmobom-video.html> (дата звернення: 02.02.2024).
20. Квітка Цісик – інтерв'ю. Харківське обласне об'єднання Всеукраїнського товариства «Просвіта» імені Т. Шевченка (2013, 4 квітня). URL: <https://www.youtube.com/watch?v=j9ZpMIQwY7Q> (дата звернення: 02.02.2024).
21. Квітка. Голос в єдиному екземплярі (фільм присвячений 60-річчю Квітки Цісик. 2013. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=PULIOJyVq8> (дата звернення: 02.02.2024).
22. Незабуття Квітка: у Києві відбувся благодійний концерт. *Espresso TV*. 2018. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=JgctU3PCD8s> (дата звернення: 02.02.2024).
23. Скирда Т. Концерт-присвята Квітка Цісик. 2023. URL: <https://nlu.org.ua/event.php?id=1939> (дата звернення: 02.02.2024).
24. Спецпроект «Жити далі». 2023. URL: <https://1plus1.video/zhiti-dali/1-sezon> (дата звернення: 02.02.2024).
25. Українсько-американський благодійний проект «Незабуття Квітка». *Харків Times*. URL: <https://times.kharkiv.ua/2019/03/22/kvitka-tsisik-ryatuye-zhinok-ukrayini-aleks-gutmaher/> (дата звернення: 02.02.2024).
26. Encyclopedia of Ukraine. (n.d). Wikipedia. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Encyclopedia_of_Ukraine (5 томна) (дата звернення: 02.02.2024).
27. Kvitka Cisyk. «Kvitka. Songs of Ukraine». Discogs. 2024. URL: <https://www.discogs.com/release/6684786-Kvitka-Cisyk-Kvitka> (дата звернення: 02.02.2024).
28. Kvitka Cisyk. «Two colors». Discogs. 2024. URL: <https://www.discogs.com/master/911595-Kvitka-Cisyk-Two-Colors> (дата звернення: 02.02.2024).

References

1. Vdovenko, S. (2004). Overseas Ukrainians in National State-Building Process: Identification, Organisation, Mutual Relations. Chernihiv [in Ukrainian].
2. Hrabovska, I. (2012). Ukrainian Diaspora Intelligentsia as a Subject of Philosophical and Worldview Analysis (on the Example of Olena Teliha's Life). *Ukrainian Almanac*, 7, 169–171 [in Ukrainian].
3. Denkovych, V. S. (2021). Artistic and Spiritual Potential of Ukrainian Diaspora Culture. *Issues of Cultural Studies*, 37, 53–60 [in Ukrainian].
4. Dutchak, V. (2023). Sound Recordings as a Form of Tangible and Intangible Cultural Heritage in the Context of Functioning of Art of the Ukrainian Diaspora. The Art of Ukraine in the context of Integration with the Artistic Culture of the West (to the 40th Anniversary of the Department of Fine and Decorative and Applied Arts and Restoration of PNU. All-Ukrainian scientific and practical conference with international participation, (pp.43–47). Ivano-Frankivsk [in Ukrainian].
5. Dutchak, V., & Cherepanyn, M. (2023). Digitisation of National Audio-Musical Heritage from the Archive of Ukrainian Free University (Munich, Germany): History, Modernity, Prospects. *Digital Transformations in Culture: Scientific monograph*. Riga, 200–221 [in Ukrainian].
6. Encyclopaedia of the Ukrainian Diaspora. (n.d.). *Diasporiana.org.ua*. Retrieved from: <http://diasporiana.org.ua/> [in Ukrainian].
7. Karas, H. V. (2014). Ukrainian Musical Culture of the Western Diaspora as a Socio-Cultural Phenomenon of the 20th Century. Doctoral Thesis. Donetsk [in Ukrainian].
8. Merfi, N. (2010). Ukrainians in the USA: Preservation of National and Cultural Traditions. *Noulidzh* [in Ukrainian].
9. Poliakova, I. O. (2020). Singer-Performer as a Co-Author in the Process of Presenting Song Folklore and Stylised Author's Compositions. *Conceptual Problems of the Development of Modern Humanitarian and Applied Science*, 248–251 [in Ukrainian].
10. Poliakova, I. O. (2021) Ukrainian Mentality of the Phenomenon of the Singer Kvitka Cisyk in the Ukrainian-American Dimension. *Conceptual Problems of the Development of Modern Humanitarian and Applied Science*, 188–192 [in Ukrainian].
11. Radkevych, Yu. M. (2018). Current State of Ukrainian Musical Diaspora Studies (based on the Performance Style of Kvitka Cisyk). *International Journal: Culturology. Philology. Musicology*, 1(10), 324–328 [in Ukrainian].
12. Radkevych, Yu. M. (2018). Singer as A Co-Author: Peculiarities of the Representation of Ukrainian Folk Songs in the Concert and Artistic Space of Today. *Problems of the Interaction of Art, Pedagogy and the Theory and Practice of Education*, 48, 101–118 [in Ukrainian].
13. Troshchynskyi, V., & Shevchenko, A. (1999). *Ukrainians in the World*. Kyiv [in Ukrainian].
14. Fabryka-Protska, O. (2023). Popularisation of Lemkos Song Folklore in the Performing Practice of Ukrainian and Foreign Artists. *Ukrainian Culture: Past, Modern, Ways of Development*, 44, 105–109. <https://doi.org/10.35619/ucpm.vi44.609> [in Ukrainian].
15. Fedorniak, N. B. (2020). Transformation of Musical Folklore Tradition in the Environment of the Ukrainian Diaspora of North America: Historical and Performing Aspect. Doctoral Thesis. Lviv [in Ukrainian].
16. Furdychko, A. (2017). Pop-Folk as a Phenomenon of Cultural Ethno-Adaptation Processes of Modern Musical Art of Ukraine. *Ethnological Notebooks*, 5 (137), 1198–1207 [in Ukrainian].
17. Chaika, V. V. (2017). Kvitka Cisyk as a Phenomenon of the Ukrainian Musical North American Diaspora. *Humanities Studies. Herald of the National Academy of Culture and Arts Management*, 37–39 [in Ukrainian].
18. Shapovalova, R. (2021). “Retro-Style” in Ukrainian Popular Music (on the Example of the Song “Vershe, Miy Vershe” by Kvitka Cisyk). *Current Issues of the Humanities*, 44 (3), 78–83 [in Ukrainian].
19. Kvitka Cisyk's Birthday was Celebrated with a Global Flash Mob. (2020). *Ukrainian Reporter*. Retrieved from: <https://ukrreporter.com.ua/culture/denarodzhennya-kvitky-tsisyk-vidznachyly-svitovym-fleshmobom-video.html> [in Ukrainian].
20. Kharkiv Regional Association of the All-Ukrainian Taras Shevchenko Society "Prosvita" [@prosvitakh]. (2013, April 4). Kvitka Cisyk – interview [Video]. Youtube. Retrieved from: <https://www.youtube.com/watch?v=j9ZpMIQwY7Q> [in Ukrainian].
21. Kvitka. Voice in a Single Copy (Film Dedicated to the 60th Anniversary of Kvitka Cisyk. (2013). Youtube. Retrieved from: <https://www.youtube.com/watch?v=PULIOCJyVq8> [in Ukrainian].
22. Unforgettable Kvitka: Charity Concert was Held in Kyiv. (2018). *Espresso TV*. Youtube. Retrieved from: <https://www.youtube.com/watch?v=JgctU3PCD8s> [in Ukrainian].
23. Skyrda T. (2023). Concert-Dedication to Kvitka Cisyk. Retrieved from: <https://nlu.org.ua/event.php?id=1939> [in Ukrainian].
24. Special project “Live on”. (2023). 1+1 media. Retrieved from: <https://1plus1.video/zhiti-dali/1-sezon> [in Ukrainian].
25. Ukrainian-American Charity Project “Unforgettable Kvitka”. (2019). *Kharkiv Times*. Retrieved from: <https://times.kharkiv.ua/2019/03/22/kvitka-tsisik-ryatuye-zhinok-ukrayini-aleks-gutmaher/> [in Ukrainian].
26. *Encyclopedia of Ukraine*. (n.d). Wikipedia. Retrieved from: https://uk.wikipedia.org/wiki/Encyclopedia_of_Ukraine [in English].
27. Kvitka Cisyk. (2024). “Kvitka. Songs of Ukraine”. Discogs. Retrieved from: <https://www.discogs.com/release/6684786-Kvitka-Cisyk-Kvitka> [in English].
28. Kvitka Cisyk. (2024). “Two colours”. Discogs. Retrieved from: <https://www.discogs.com/master/911595-Kvitka-Cisyk-Two-Colors> [in English].

*Стаття надійшла до редакції 05.04.2024
Отримано після доопрацювання 03.05.2024
Прийнято до друку 10.05.2024*